

ศึกษาแนวคิดและหลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทย
ในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา
A Study of the Concepts and Principles of Propagating
Buddhism of Thai Monks in Arizona, The United States of
America

^{1*}ณรงค์ เสียงดี Narong Seiyngdi

^{2**}พระมหาสมบุญ สุธมโม Phramaha Somboon Sudhammo

^{3***}สมชัย ศรีนอก Somchai Srinok

^{1,2,3}คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

^{1,2,3}Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

*First author, e-mail: NarongSeiyngdi@gmail.com

Corresponding, author e-mail: **Somboon1595@gmail.com ***Choo.sink@gmail.com.

Received June 6, 2025; Revised June 30, 2025; Accepted: December 14, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวคิดและหลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทย ประเทศสหรัฐอเมริกา 2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทยประเทศสหรัฐอเมริกา และ 3) นำเสนอแนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทยในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พระสงฆ์นักเผยแผ่ จำนวน 5 รูป และชาวไทย-ชาวอเมริกันผู้เชี่ยวชาญพระพุทธศาสนา จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 9 รูป/คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้าง แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวคิดและหลักการเผยแผ่ของพระสงฆ์ไทยในรัฐแอริโซนา สหรัฐอเมริกา และการวิเคราะห์เนื้อหาการสัมภาษณ์แล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1. แนวคิดและหลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทยในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้แก่ การเข้าถึงประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชน การพัฒนาความรู้ของประชาชน และความสุขของประชาชน 2. ปัญหา

และอุปสรรคการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทย ดังนี้ 1) วิธีการเผยแผ่ ควรผลิตบุคลากรที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสม ควรสร้างสถานที่สำหรับปฏิบัติธรรมที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตของชาวตะวันตก ควรผลิตสื่อที่เหมาะสมกับความต้องการชาวตะวันตก 2) เนื้อหาคำสอน ควรเน้นหลักธรรมที่เป็นเหตุผลร่วมพิสูจน์ได้ในปัจจุบัน หลีกเลี่ยงหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อที่ยังไม่สามารถพิสูจน์ได้ด้วยหลักวิทยาศาสตร์ในปัจจุบัน 3) กลุ่มเป้าหมายในการเผยแผ่ ควรเน้นกลุ่มของคนท้องถิ่นเจ้าของประเทศที่มีความสนใจพระพุทธศาสนาเป็นพื้นฐานเดิมและจัดหลักธรรมที่เหมาะสมกับความสนใจของผู้ศึกษา และ 3. แนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทย ประกอบด้วย 1) จัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ 2) ยุทธวิธีเน้นประชาชนมีส่วนร่วม 3) ยุทธวิธีสอนให้สร้างความสุขขึ้นในจิตใจ 4) ปรับเทคนิคการรับรู้ให้เข้าใจคำสั่งสอนพระพุทธศาสนาได้ง่าย 5) ใช้โซเชียลมีเดีย

คำสำคัญ: การเผยแผ่พระพุทธศาสนา; แนวคิดการเผยแผ่พระพุทธศาสนา; หลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

Abstract

This research article aims to 1) study the concepts and principles of propagation of Buddhism among Thai monks in the United States; 2) study the problems and obstacles in propagation of Buddhism among Thai monks in the United States and 3) Presenting the guidelines for propagating Buddhism among Thai monks in Arizona, USA. The research design was qualitative research. The samples consisted of 5 missionary monks and 4 Thai-American Buddhist experts, totaling 9 monks/people, using purposive selection. The research instrument was a semi-structured interview form, divided into 2 parts: Part 1: General information of the interviewees; Part 2: Interview form regarding the ideas and principles of propagation of Thai monks in Arizona, USA. Analyze the interview content and write a descriptive essay. The research results were found as follows; 1. Concepts and principles of propagating Buddhism by Thai monks in Arizona. The United States includes public access, public participation, Development of public, Knowledge and happiness of the people. 2. Problems and obstacles in the propagation of Buddhism by Thai monks are as follows: 1) Methods of propagation: personnel with appropriate qualifications should be produced; places for practicing Dhamma should be created that are appropriate to the way of life of Westerners; media should be produced that are appropriate to the needs of Westerners. 2) The content of the teachings should

emphasize principles that can be proven with common reason at present. Avoid principles related to beliefs that cannot be proven by current scientific principles and

3) The target group for dissemination should focus on the local people of the country who are interested in Buddhism as their foundation and organize the principles of Dharma appropriate to the interests of the learners. 3. Guidelines for propagating Buddhism by Thai monks include (1) Organize seminars and workshops. (2) Strategies to emphasize public participation. (3) Strategies to teach to create happiness in the mind. (4) Adjust perception techniques to easily understand Buddhist teachings. (5) Use social media.

Keywords: The Propagation of Buddhism; Concept of Propagating Buddhism; Principles of Propagating Buddhism

บทนำ

ใน พ.ศ. 2504 (ค.ศ.1961) มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน แมดิสัน (University of Wisconsin-Madison) ได้เปิดการสอนหลักสูตรพุทธศาสนาขึ้นในระดับปริญญาเอก และต่อมาในปี พ.ศ. 2518 (ค.ศ. 1975) จึงได้ตั้งมหาวิทยาลัยพุทธธรรมขึ้นในรัฐแคลิฟอร์เนีย หลังจากนั้นได้เปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และ ปริญญาเอก ในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา ทำให้การดำเนินการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศอเมริกามีความเจริญรุ่งเรืองขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากมีครบทุกศาสตร์ ศิลป์ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ประกอบด้วย การอภิปรายธรรม การจัดอบรม วิปัสสนากรรมฐาน การประชุม การสนทนาธรรม และสัมมนาทางวิชาการพระพุทธศาสนา เป็นต้น รวมถึงการเปิดโรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ การแสดงพระธรรมเทศนาการบำเพ็ญกุศลในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

รัฐแอริโซนาตั้งอยู่ในทิศทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา โดยขนาดพื้นที่กว้างใหญ่เป็นอันดับที่ 6 ของประเทศสหรัฐอเมริกา รวมถึงมีจำนวนประชากรมากเป็นอันดับ 14 จากทั้งหมด 50 รัฐ โดยมีเมืองหลวง คือ เมืองฟีนิกซ์ แอริโซนาจึงเป็นส่วนหนึ่งของภูมิภาคทั้งสี่มุม ประกอบด้วย รัฐยูทาห์ ทางทิศเหนือ รัฐโคโลราโด ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ และรัฐนิวเม็กซิโก ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ รัฐเนวาดา ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ รัฐแคลิฟอร์เนีย ทางทิศตะวันตก รัฐบาฮากาลิฟอร์เนีย และรัฐโซโนราของประเทศเม็กซิโก ทิศตะวันตกเฉียงใต้และทิศใต้ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2568) ท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรมและศาสนาในรัฐแอริโซนา วัดไทยได้กลายเป็นศูนย์รวมจิตใจและแหล่งพักพิงทางใจให้แก่ชุมชนชาวไทยในต่างแดน ไม่เพียงเท่านั้น วัดไทยยังเปิดประตูต้อนรับผู้คนทุกศาสนาให้เข้ามาร่วมสัมผัสกับความสงบร่มเย็นและเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมอันงดงาม

ของชาวไทย วัดไทยในแอริโซนาเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของชาวไทยในต่างแดน เป็นสถานที่ที่ผู้คนสามารถมาพบปะสังสรรค์ แบ่งปันความคิดเห็นและประสบการณ์ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนไทยในต่างแดน (สมัชชาสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา, 2566) วัดไทยในรัฐออริโซนา มีอยู่จำนวน 5 วัด ที่อยู่ภายใต้สังกัดสมัชชาสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา 5 วัด ได้แก่ 1.วัดพรหมคุณาราม แอริโซนา 2.วัดแอริโซนาธรรมาราม 3.วัดไทยพิศาลบุตร 4.วัดพุทธเมตตา และ 5.วัดพุทธวิปัสสนา ทุกวัดมีสถานะวัดเป็นสำนักปฏิบัติธรรม/องค์กรที่ถูกต้องตามกฎหมายของประเทศ ปัจจุบันในประเทศสหรัฐอเมริกา มีพระสงฆ์ไทยจากวัดไทยในรัฐต่างๆ ประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาอย่างแพร่หลาย และกว้างขวางที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะมีชาวไทยและชาวเอเชียที่นับถือพระพุทธศาสนาพำนักอาศัยอยู่กระจัดกระจายตามรัฐต่างๆ ในสหรัฐอเมริกาเป็นจำนวนมาก ประมาณการณ์ว่าไม่ต่ำกว่า 600,000 คน ส่วนใหญ่เป็นชาวเอเชียที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะคนไทยอยู่กันหนาแน่นในบางเมือง เช่น ลอสแอนเจลิส ซานฟรานซิสโก ชิคาโก เป็นต้น (ธรรมไทย, ม.ป.ป.)

พระสงฆ์ไทยมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือเกื้อกูลสังคมเสมอมาทั้งระดับพื้นฐานคือให้ความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมที่ประชาชนสามารถนำไปประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างร่มเย็นเป็นสุข และนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่ทุกคนสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาจิตไปสู่ความพ้นทุกข์ ได้แก่ การฝึกวิปัสสนากรรมฐาน หลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา ซึ่งมีคุณค่าและประโยชน์สูงสุดที่จะนำพามนุษย์ให้สามารถใช้ชีวิตในโลกปัจจุบันอย่างมีความสุข ทั้งยังมีความพิเศษมากกว่าหลักธรรมในศาสนาอื่น นั่นคือพระพุทธศาสนามีคำสอนที่จะช่วยให้มนุษย์ทุกคนสามารถพัฒนาศักยภาพชีวิตของตนด้วยตนเอง จนสามารถก้าวสู่ความหลุดพ้นโดยไม่ต้องกลับมาเวียนว่ายตายเกิดอีกต่อไป การเผยแผ่พระธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา จึงถือว่าเป็นการเผยแผ่สิ่งที่ดีงาม เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนทั่วโลก

เนื่องจากรัฐแอริโซนาเป็นรัฐที่มีพุทธศาสนิกชนได้ร่วมกันจัดตั้งวัดไทยขึ้นในชุมชนของตน เพื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและเป็นแหล่งพบปะสังสรรค์กันระหว่างชาวพุทธรวมถึงบทบาทพระสงฆ์ไทยนอกจากประกอบศาสนกิจ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาแล้ว ยังเผยแผ่วัฒนธรรมประเพณีของไทยไปด้วย ได้แก่ การเปิดโรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์และภาคฤดูร้อนให้เด็กเยาวชน บุตรหลานไทยที่เกิดและเติบโตในสหรัฐอเมริกาได้เรียนรู้พระพุทธศาสนา ภาษาไทย ขนบธรรมเนียมไทยที่มีความสนใจในพระพุทธศาสนาเข้ามาศึกษาพระพุทธศาสนา และสั่งสอนอบรมวัฒนธรรมไทยไปด้วยพร้อมกัน เพราะฉะนั้นการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในประเทศสหรัฐอเมริกามีหลายประการ เช่น พระสงฆ์ไทยยังไม่เข้าใจภาษา การสื่อสารและวัฒนธรรมของประเทศที่ไปเผยแผ่ตีเพียงพอ ทำให้การสื่อสารกับคนในประเทศนั้นได้ไม่ดีเท่าที่ควร ด้านองค์กรสงฆ์ที่มีส่วนในการดูแลพระสงฆ์ไทยก็ยังไม่เข้มแข็งพอ จึงทำให้การสนับสนุนและดูแลได้ไม่ทั่วถึง แม้ปัจจุบันจะมีหลายหน่วยงานที่กำกับดูแลโดยตรงแต่ก็ยังครอบคลุมไม่ทั่วถึง เช่น ศูนย์ควบคุมดูแลพระสงฆ์ไป

ต่างประเทศก็ทำหน้าที่อย่างหนึ่ง สำนักฝึกอบรมพระธรรมทูตก็ทำหน้าที่อีกอย่างหนึ่ง เมื่อฝึกอบรมพระธรรมทูตแล้ว ส่วนการคัดเลือกกว่าพระสงฆ์รูปใดจะได้เดินทางไปประเทศไหนก็เป็นอีกหน่วยงานหนึ่ง เมื่อผ่านเกณฑ์พิจารณาแล้วก็ต้องผ่านขั้นตอนในการขอหนังสือเดินทาง บางประเทศการขอวีซ่าเข้าประเทศ ก็ทำได้ยากมากและให้ระยะเวลาในการพำนักในประเทศนั้นๆ น้อย ทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาการศึกษาแนวคิดและหลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทยในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกาโดยการศึกษาแนวคิดและหลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทยในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อเป็นแนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของวัดไทยอื่นๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกาต่อไป

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทยในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา จากวัดไทยในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา 4 วัด ได้แก่ 1. วัดพรหมคุณาราม แอริโซนา 2. วัดแอริโซนาธรรมาราม 3. วัดไทยพิศาลบุตร 4. วัดพุทธวิปัสสนา เพื่อเป็นแนวคิดและหลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์วัดไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา และแนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทยในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวคิดและหลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทยในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทยในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทยในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ประชากรคณะสงฆ์วัดไทยในสังกัดสมัชชาสงฆ์ไทยในรัฐแอริโซนา สหรัฐอเมริกา 4 วัด ได้แก่ 1. วัดพรหมคุณาราม อริโซนา 2. วัดแอริโซนาธรรมาราม 3. วัดไทยพิศาลบุตร 4. วัดพุทธวิปัสสนา ทุกวัดมีสถานะวัดเป็นสำนักปฏิบัติธรรม/องค์กรที่ถูกต้องตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ พระสงฆ์ ชาวไทยและอเมริกาผู้เชี่ยวชาญพระพุทธศาสนา ในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา และ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) คือ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) คือผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ พระสงฆ์ นักเผยแผ่พระพุทธศาสนาของ

วัดไทยในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 5 รูป วัดไทยที่ศึกษาในรัฐแอริโซนา 5 วัด ได้แก่ 1) วัดพรหมคุณาราม อริโซนา (Wat Promkunaram Buddhist Temple of Arizona) 2) วัดธรรมรัตนาราม (Dhammaratanaram Temple) 3) วัดพุทธเมตตา (Wat Buddhometta) 4) วัดไตรรัตน์ (Triratana Tucson Buddhist Temple) 5). วัดพิศาลบุตร (วัดพระแก้ว) (Wat Pisalabutara/USA Watphrakaew) และชาวอเมริกันผู้เชี่ยวชาญทางพระพุทธศาสนา จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 9 รูป/คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย แนวทางการสัมภาษณ์ และแบบบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ แนวคำถามในการสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ มีเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์พระสงฆ์ ชาวไทยและชาวอเมริกัน พุทธศาสนิกชน ผู้เชี่ยวชาญพระพุทธศาสนา ของวัดไทยในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 9 รูป/คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีขั้นตอนในการตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้ นำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษา เพื่อพิจารณาแบบสอบถามแต่ละข้อได้ตรงตามที่ต้องการวัด คือ เนื้อหาหรือวัตถุประสงค์ มาก น้อย เพียงใด โดยใช้เทคนิค IOC (Item-Object Congruence Index: IOC) ซึ่งพิจารณาใน 3 กรณี คือ เห็นด้วย ไม่แน่ใจและไม่เหมาะสม ต่อข้อคำถามนั้นๆ หลังจากนั้น นำข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์หรือเนื้อหา โดยใช้วิธีการคำนวณหาค่า IOC โดยใช้เกณฑ์การตัดสินค่า IOC ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปคำถามนั้นวัดได้ตรงจุดประสงค์หรือตรงตามเนื้อหา แสดงว่า คำถามนั้นใช้ได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ขอนหนังสืออนุเคราะห์เก็บข้อมูล แนวทางการสัมภาษณ์และแบบบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยจากหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์ พระสงฆ์ และชาวอเมริกันผู้เผยแพร่พระพุทธศาสนาพร้อมทั้งพุทธศาสนิกชนผู้เชี่ยวชาญพระพุทธศาสนาของวัดไทยในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 9 รูป/คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำมาจัดหมวดหมู่ และสรุป นำเสนอแนวคิดและหลักการเผยแพร่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทยในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ใช้การวิจัยเอกสาร วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 แนวคิดและหลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทยในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ตามหลักพุทธโอวาท คือ แสดงธรรมเหมาะสมกาลเทศะ มีเหตุผล ด้วยจิตเมตตา โดยมุ่งประโยชน์แก่ผู้ฟัง ไม่แสดงธรรมเพื่อเห็นแก่ลาภสักการะ ไม่ยกตนข่มท่านและไม่เสียตีสู้คู่แข่งผู้อื่น เป้าหมายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นไปเพื่อประโยชน์ เกื้อกูล ความสุขแก่บุคคล มุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของบุคคลในการดำเนินชีวิตได้ด้วยตนเอง โดยใช้หลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าเป็นแนวทางในการชี้นำบุคคลให้ตั้งตนอยู่ในความไม่ประมาท เป็นศูนย์รวมจิตใจและกิจกรรมของชาวพุทธในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แนวคิดการเผยแผ่ หลักการเผยแผ่ของพระสงฆ์ไทยในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา

แนวคิดการเผยแผ่ หลักการเผยแผ่ของพระสงฆ์ไทยในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา			
การเข้าถึงประชาชน	การมีส่วนร่วมของประชาชน	พัฒนาความรู้ประชาชน	ความสุขของประชาชน
แนะนำการดำเนินชีวิต	วัดเชิญชวนมาร่วมทำบุญ	บรรยายธรรม ทุกวันหยุด	ใช้ชีวิตรด้วยหลักไตรสิกขา
เยี่ยมเยียนประชาชน	วัด/ประชาชนช่วยกันเผยแผ่	สอนให้เข้าใจมากขึ้น	วิธีพัฒนาตนด้วยภาวนา 4
ฝึกอบรมประชาชน	ร่วมกันปฏิบัติธรรมในวันสำคัญ	จัดวิทยากรฝึกวัฒนธรรม	ให้คำปรึกษาผู้เดือดร้อน
ให้ทุนการศึกษา	ร่วมกิจกรรมกับวัดทุกครั้ง	ใช้พุทธวิธีการสอน	สอนให้ประพฤติศีลห้า
ช่วยเหลือสาธารณภัย	พุทธศาสนิกชนมีบทบาทสำคัญ	ใช้หลักธรรมสำหรับฆราวาส	ให้ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทยในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา พระสงฆ์หรือนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนาต้องมีความเหมาะสมในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ 1) วิธีการเผยแผ่ ควรผลิตบุคลากรที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสม ควรสร้างสถานที่สำหรับปฏิบัติธรรมที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตของชาวตะวันตก ควรผลิตสื่อที่เหมาะสมกับความต้องการชาวตะวันตกและควรกำหนดนโยบายในเชิงรุก 2) เนื้อหาคำสอน ควรเน้นหลักธรรมที่เป็นเหตุผลร่วมพิสูจน์ได้ในปัจจุบัน หลีกเลี่ยงหลักธรรมที่เกี่ยวเนื่องกับความ

เชื่อที่ยังไม่สามารถพิสูจน์ได้ด้วยหลักวิทยาศาสตร์ในปัจจุบัน อีกทั้งไม่ควรโจมตีแนวคำสอนของความเชื่ออื่นๆ 3) กลุ่มเป้าหมายในการเผยแผ่ ควรเน้นกลุ่มของคนท้องถิ่นเจ้าของประเทศที่มีความสนใจพระพุทธศาสนาเป็นพื้นฐานเดิมและจัดหลักธรรมในเหมาะสมกับความสนใจของผู้ศึกษา 4) จุดมุ่งหมายในการเผยแผ่ คือ เพื่อให้ผู้ศึกษาได้นำหลักธรรมไปใช้ในการพัฒนาชีวิตตนเองและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข จนสามารถพัฒนาไปสู่การศึกษาที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น สู่การปฏิบัติเพื่อความพ้นทุกข์อย่างสิ้นเชิงได้

เมื่อสรุปภาพรวมแล้วจะพบปัญหา ดังนี้ 1) ปัญหาสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามปัจจัยทำให้ประชาชนในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา สนใจในการศึกษาพระพุทธศาสนามากยิ่งขึ้น เนื่องจากสภาพแวดล้อมภายในสังคมคนอเมริกามีเรื่องราวและปัญหาที่มีความซับซ้อนทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ยึดมั่นตามหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เป็นเครื่องจูงใจมากขึ้น เพราะสังคมเปลี่ยนแปลงเป็นระบบทุนนิยมและบริโภคนิยม ก่อให้เกิดประชากรเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากในสังคมอเมริกา 2) ปัญหาเรื่องของการประกอบอาชีพ จึงไม่มีเวลาเดินทางมาปฏิบัติธรรมและฟังธรรมที่วัด ส่วนใหญ่จะเข้าวัดเฉพาะตอนที่มีความทุกข์ ในขณะที่สังคมในสหรัฐอเมริกายังไม่มีหลักการในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและหลักคำสอนที่ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นของประชาชนชาวพุทธ นอกจากนี้พระธรรมทูตจะต้องเรียนรู้และปรับเปลี่ยนกลยุทธ์วิธีการให้มีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันในสังคม โดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่สนใจพระพุทธศาสนาว่ามีพื้นฐานหรือสังคมเป็นอย่างไรรวมถึงขาดประสบการณ์ในการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งองค์กรชาวพุทธในการติดต่อสื่อสาร ส่งผลต่อการสร้างเครือข่ายในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในสังคมชาวพุทธในสหรัฐอเมริกา 3) ปัญหาด้านผู้นำ ส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากระบบภาวะผู้นำทางคณะสงฆ์ นโยบายการปกครองวัด และสมาชิกสงฆ์ในสหรัฐอเมริกา เช่น ความชัดเจนในหลักการและนโยบายในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา การใช้เครื่องมือการสื่อสาร ภาษา และการติดต่อสื่อสารในการเผยแผ่พุทธศาสนา ไม่สามารถปรับตัวให้ทันต่อสภาพสังคมและปัญหาที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว 4) ปัญหาด้านจำนวนพระภิกษุลดลง ซึ่งมีจำนวนลดลงเรื่อยๆ และไม่ชำนาญในหลักธรรมดีพอ 5) ปัญหาพระสงฆ์ยังไม่เข้าใจภาษา และวัฒนธรรมของประเทศที่ตนไปเผยแผ่ดีพอทำให้การสื่อสารกับคนในประเทศนั้นได้ไม่ดีเท่าที่ควร 6) ปัญหาด้านองค์กรสงฆ์ที่มีส่วนในการดูแลพระสงฆ์ยังไม่เข้มแข็งพอ แม้ปัจจุบันจะมีหลายหน่วยงานที่กำกับดูแลโดยตรง แต่ก็ยังครอบคลุมได้ไม่ทั่วถึง และให้เวลาในการพำนักในประเทศนั้นๆ น้อย ทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ประกอบด้วย (1) จัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (2) กำหนดยุทธวิธีการเผยแผ่เน้นประชาชนมีส่วนร่วม (3) กำหนดยุทธวิธีสอนให้สร้างความสงบสุขขึ้นในจิตใจ (4) ปรับเทคนิคประยุกต์หลักการสื่อสารให้คนไทย-

ต่างชาติในท้องถิ่นสามารถรับรู้เข้าใจคำสั่งสอนของพระพุทธศาสนาได้ง่าย (5) ใช้โซเชียลมีเดียในการเผยแผ่เชิงรุก ช่วยให้ศึกษาระยะได้ทุกที่ทุกเวลา ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

แนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนา				
สัมมนาเชิงปฏิบัติการ	ประชาชนมีส่วนร่วม	ฝึกจิตให้สงบ	ทำให้คำสอนเข้าใจง่าย	ใช้สื่อโซเชียล
เทศน์ บรรยายธรรม	มีสถานที่ธรรมชาตร่มรื่นชวนให้แะชม	ภาวนา 4	ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้	สร้างเครือข่าย จัดนโยบายระดับองค์กรพระพุทธศาสนา
การนำหลักธรรมไปปฏิบัติ	สนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญ	บริหารจัดการเจริญปัญญา	นำหลักธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน	เปิดเพจ เว็บไซต์ ช่วยให้รู้ข่าวสาร

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 แนวคิดและหลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทยในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า การเข้าถึงประชาชน พระสงฆ์สอนหลักธรรมที่มีเนื้อหาครอบคลุมความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิตทำให้ชาวไทยและต่างชาติเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมประเพณีไทยจึงร่วมกันจัดกิจกรรมส่งเสริมสถาบันและกิจการทางพระพุทธศาสนา การมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ สอนการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธ ส่งเสริมการทำความดี การบริหารจัดการเจริญปัญญา สอนวิปัสสนากกรรมฐานกิจกรรมทำบุญตักบาตรในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา การปฏิบัติตนในวันสำคัญ สนับสนุนคนไทย-ชาวต่างชาติเข้าวัดฟังธรรม การพัฒนาความรู้ของประชาชนประกอบด้วย การสร้างเครือข่าย จัดทำนโยบายระดับองค์กรพระพุทธศาสนา ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ส่งเสริมทางด้านจิตใจคู่กับการดูแลสุขภาพ รักษาวินัยธรรม เผยแพร่ศีลธรรมทางกิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนาและสถาบันพระมหากษัตริย์ และความสุขของประชาชน พระสงฆ์ไทยทำหน้าที่ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้พุทธศาสนิกมีความสุขอย่างยั่งยืน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นไปตามหลักพุทธโอวาท ประกอบด้วย 1) การเทศน์ 2) การบรรยาย 3) การนำหลักธรรมไปปฏิบัติ และ 4) การฝึกอบรม สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาบุญทิน ปุณฺณโช (เทาศิริ) ได้วิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาตามหลักปฏิสัมพันธ์ 4 สำหรับพระธรรมทูตไทยในทวีปยุโรป” ผลจากการวิจัยพบว่า 1) สภาพการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตไทยในทวีปยุโรป จุดแข็ง คือมีประธานสมาคมรับผิดชอบการ

ดำเนินงาน มีโครงสร้างทำงานตามระเบียบข้อบังคับสมาคม มีความมั่นคงภายใต้ความคุ้มครองของรัฐบาลท้องถิ่น จุดอ่อน คือไม่สามารถทำงานตามระเบียบข้อบังคับของสมาคม การบริหารงานซ้ำซ้อนกับการบริหารงานวัดโดยมีพระเป็นเจ้าอาวาส ไม่มีการวางแผนการเผยแผ่ที่ชัดเจน ขาดกิจกรรมการเผยแผ่ระยะยาว ไม่มีแผนรองรับวัดที่ขาดพระธรรมทูต โอกาส คือ ชาวไทยและชาวท้องถิ่นมีความรู้ความสนใจพระพุทธศาสนาและพระธรรมทูตมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเอง ส่วนอุปสรรค คือ การเดินทางเข้าประเทศของพระธรรมทูต การสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาท้องถิ่น รวมถึงสภาพภูมิอากาศที่มีความหนาวเย็นจัด 2) ผลจากการพัฒนากลยุทธ์การเผยแผ่หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาตามหลักปฏิสัมพันธ์ 4 ประกอบด้วย 3 ประการ คือ วิสัยทัศน์การเผยแผ่ พันธกิจการเผยแผ่ วัตถุประสงค์ในการเผยแผ่ และกลยุทธ์ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ประกอบด้วย 4 ประการ คือ (1) ด้านอัตถปฏิสัมพันธ์ คือชัดเจนในการรับ (2) ด้านธัมมปฏิสัมพันธ์ คือ จับประเด็นได้ (3) ด้านนิรุตติปฏิสัมพันธ์ คือ การสื่อสารเป็น และ (4) ด้านปฏิภาณปฏิสัมพันธ์ คือ การสร้างความคิดความหยั่งเห็นใหม่ได้ (พระมหาบุญทิน ปุณฺณโช (เทาศิริ), 2561) งานวิจัยดังกล่าวสามารถอธิบายหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาควรสอนเน้นภาคปฏิบัติโดยสอนในสิ่งที่เขาไม่มี คือศีล สมาธิ ปัญญา ซึ่งสิ่งที่เขาต้องการก็คือปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน เช่น มหาวิทยาลัยในอเมริกาก็มีครูสัจจตอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2. พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา พระสงฆ์หรือนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนาต้องมีความเหมาะสมในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ 1) วิธีการเผยแผ่ ควรผลิตบุคลากรที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสม ควรสร้างสถานที่สำหรับปฏิบัติธรรมที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตของชาวตะวันตก ควรผลิตสื่อที่เหมาะสมกับความต้องการชาวตะวันตกและควรกำหนดนโยบายในเชิงรุก 2) เนื้อหาคำสอน ควรเน้นหลักธรรมที่เป็นเหตุผลร่วมพิสูจน์ได้ในปัจจุบัน หลีกเลี่ยงหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อที่ยังไม่สามารถพิสูจน์ได้ด้วยหลักวิทยาศาสตร์ในปัจจุบัน อีกทั้งไม่ควรโจมตีแนวคำสอนของความเชื่ออื่นๆ 3) กลุ่มเป้าหมายในการเผยแผ่ ควรเน้นกลุ่มของคนท้องถิ่นเจ้าของประเทศที่มีความสนใจพระพุทธศาสนาเป็นพื้นฐานเดิมและจัดหลักธรรมให้เหมาะสมกับความสนใจของผู้ศึกษา 4) จุดมุ่งหมายในการเผยแผ่ คือ เพื่อให้ผู้ศึกษาได้นำหลักธรรมไปใช้ในการพัฒนาชีวิตตนเองและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข จนสามารถพัฒนาไปสู่การศึกษาที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น สู่การปฏิบัติเพื่อความพ้นทุกข์อย่างสิ้นเชิงได้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า 1) การเข้าถึงประชาชน ข้อเสนอแนะการดำเนินชีวิตประจำวันตามหลักพระพุทธศาสนาและข้อออกไปเยี่ยมเยียนประชาชน การฝึกอบรมประชาชนที่เข้ามาฟังธรรมและขอให้ทุนการศึกษาและช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน 2) การมีส่วนร่วมของประชาชน วัดเชยฺยชนวนพุทธศาสนิกชนนำอาหารเครื่องดื่มมาร่วมทำบุญฯ วันสำคัญพุทธศาสนิกชนร่วมกันฟัง 3) การพัฒนาความรู้ของประชาชน ข้อเสนอแนะบรรยายธรรมแก่ศาสนิกชนทุก

วันหยุดฯ ฝึกอบรมและตอบปัญหาฯ จัดวิทยากรฝึกอบรมหัตถกรรมฯ 4) ความสุขของประชาชน
แนะนำวิธีปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับ พระครูวิเทศกัลยาณธรรม
(ฐิติกร กุลยาณธมฺโม) ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของวัดไทยในรัฐแคลิฟอร์เนีย
ประเทศสหรัฐอเมริกา” ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของวัดไทยในรัฐ
แคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ประกอบด้วย ด้านผู้ส่งสาร มีความรู้ความสามารถ มีความชำนาญผลิต
สื่อธรรมะ ใช้คอมพิวเตอร์ได้ดี สามารถจัดรายการวิทยุได้ สามารถสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ได้ดี ด้านสาร
มีความหลากหลาย อยู่ในรูปหนังสือธรรมะ สิ่งพิมพ์ออนไลน์ เช่น ภาพ/จดหมายข่าว เสียงบรรยายธรรม
และวีดิโอธรรมะ ด้านช่องทางการสื่อสาร มีช่องทางที่หลากหลาย มีเว็บไซต์ของวัด ใช้ช่องทางออนไลน์ เช่น
Facebook /YouTube วิทยุออนไลน์ และสื่อสิ่งพิมพ์ วารสาร และหนังสือ ผู้รับสาร ได้รับการปรับพื้นฐาน
ได้รับการประเมินก่อนและหลังจากรับสาร กำหนดกลุ่มผู้รับสาร สามารถนำธรรมะไปปรับใช้ประโยชน์ได้
และเกิดความศรัทธา (พระครูวิเทศกัลยาณธรรม (ฐิติกร กุลยาณธมฺโม), 2564) งานวิจัยดังกล่าว
สอดคล้องกับการพัฒนาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ให้เกิดแนวทางในการเผยแผ่ธรรม เช่น การ
ผลิตสื่อธรรมะ การจัดรายการวิทยุ การเขียนหนังสือข่าวสาร และการเป็นวิทยากรอบรมวิปัสสนากรรมฐาน
รวมถึงการเป็นทั้งพึ่งของพุทธศาสนิกชนชาวไทยและต่างประเทศได้

3. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า (1) จัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (2) กำหนด
ยุทธวิธีเผยแผ่เน้นประชาชนมีส่วนร่วม (3) กำหนดยุทธวิธีสอนสร้างความสงบสุขในจิตใจ
(4) ประยุกต์หลักการสื่อสารให้คนไทย-ต่างชาติเข้าใจคำสอนทางพระพุทธศาสนาได้ง่าย
(5) ใช้โซเชียลมีเดียเผยแผ่เชิงรุก ศึกษาธรรมะได้ทุกที่ทุกเวลาทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประเทศในโลก
ตะวันตกที่เต็มไปด้วยสิ่งปรนเปรอทางวัตถุนิยมที่ได้มาโดยฉับพลัน ความสุขสงบในจิตใจกลายเป็นสิ่ง
ที่หาได้ยาก ผู้คนเป็นอันมากเชื่อว่าเงินตราและสิ่งเสพจะทำให้มีความสุขแต่แม้จะมีเงินมากเท่าใด
ก็หาได้มีความสุขเพิ่มขึ้นไม่ พระสงฆ์เป็นผู้นำทางจริยธรรม สามารถชี้แนะผู้คนให้เข้าถึงความสุข
ภายในท่ามกลางความผันผวนไม่แน่นอนของกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
พระทินวัฒน์ สุขสง ได้วิจัยเรื่อง “แนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโลกตะวันตก” ผลการวิจัย
พบว่า แนวทางที่เหมาะสมในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโลกตะวันตก มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ
1) วิธีการเผยแผ่ ควรผลิตบุคลากรที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสม ควรสร้างสถานที่สำหรับปฏิบัติธรรมที่
เหมาะสมกับวิถีชีวิตของชาวตะวันตก ควรผลิตสื่อที่เหมาะสมกับความต้องการชาวตะวันตกและควร
กำหนดนโยบายในเชิงรุก 2) เนื้อหาคำสอน ควรเน้นหลักธรรมที่เป็นเหตุผลร่วมพิสูจน์ได้ในปัจจุบัน
หลีกเลี่ยงหลักธรรมที่เกี่ยวเนื่องกับความเชื่อที่ยังไม่สามารถพิสูจน์ได้ด้วยหลักวิทยาศาสตร์ในปัจจุบัน
อีกทั้งไม่ควรโจมตีแนวคำสอนของความเชื่ออื่นๆ 3) กลุ่มเป้าหมายในการเผยแผ่ ควรเน้นกลุ่มของคน
ท้องถิ่นเจ้าของประเทศที่มีความสนใจพระพุทธศาสนาเป็นพื้นฐานเดิมและจัดหลักธรรมให้เหมาะสม
กับความสนใจของผู้ศึกษา 4) จุดมุ่งหมายในการเผยแผ่ คือ เพื่อให้ผู้ศึกษาได้นำหลักธรรมไปใช้ในการ

พัฒนาชีวิตตนเองและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข จนสามารถพัฒนาไปสู่การศึกษาที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น สู่การปฏิบัติเพื่อความพ้นทุกข์อย่างสิ้นเชิงได้ (พระทีณวัณฺณ สุขสง, 2563) งานวิจัยดังกล่าวมาทำให้ทราบถึงพระสงฆ์ได้ศึกษาธรรมวินัยมากกว่าชาวบ้าน ประกอบกับได้รับมอบหมายจากพระพุทธรองค์ตั้งแต่เริ่มต้นการเผยแผ่ ประชาชนทั่วไปจึงมองว่า พระสงฆ์เป็นธรรมทายาทของพระพุทธเจ้า บทบาทหน้าที่ของพระสงฆ์ตามพระไตรปิฎก ได้แก่ การเป็นผู้ปฏิบัติธรรมเพื่อให้บรรลุพ้นทุกข์และสั่งสอนคนทั่วไปให้พ้นทุกข์ตามหน้าที่การเทศนาสั่งสอนธรรมอันเป็นการเผยแผ่และสืบทอดต่อพระศาสนา เป็นหน้าที่โดยตรงของพระสงฆ์

องค์ความรู้ใหม่

พระสงฆ์มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับชุมชน และเป็นเสาหลักสำคัญที่ช่วยให้ชุมชนและสังคมมีความเจริญทางด้านจิตใจและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข โดยอาศัยแนวคิดและหลักการเผยแผ่พุทธธรรมเป็นกระบวนการในการบูรณาการในแต่ละด้าน เพื่อให้เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ และเพื่อให้เหมาะสมกับการบริหารจัดการวัดไทยในรัฐแอริโซนา สหรัฐอเมริกา และแบบอย่างบุคคลที่ดีนำมาเป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิต องค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการวิจัย การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะภาพ ได้แก่ องค์ความรู้ ดีอีไอที (DEIT) ประกอบด้วย D = Desana การเทศน์เชิงรับและเชิงรุก E = Enunciateion การบรรยายธรรม I = Implementation การนำหลักธรรมไปปฏิบัติ T= Training การฝึกอบรม ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ ดีอีไอที (DEIT)

D = Desana การเทศน์ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทยในรัฐแอริโซนา ประเทศสหรัฐอเมริกา คือการเทศนาทั้งเชิงรับและเชิงรุก การเทศนาเชิงรับจะเทศน์ที่วัด/สถานที่เหมาะแก่การศึกษาปฏิบัติ ส่วนการเทศนาเชิงรุก คือการไปเผยแผ่นอกสถานที่รวมทั้งสาธารณสงเคราะห์ พระสงฆ์ผู้เทศนาต้องมีความรู้ความประพฤติเหมาะสมอันเป็นคุณสมบัติของผู้เทศนา รอบรู้หลักการ เนื้อหาที่เทศน์สอน รู้เกี่ยวกับผู้ฟัง ผู้เรียน ผู้ปฏิบัติ หลักการสอน วิธีการสอนและลีลาการสอน การเทศนาเพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา เป็นพันธกิจที่สำคัญยิ่งต่อความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนา เพราะเป็นการสร้างความรู้เข้าใจหลักพระธรรมให้แก่พุทธศาสนิกชนอย่างถูกต้อง สามารถเลือกนำหลักธรรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นสุข

E = Enunciation การบรรยาย การบรรยายธรรมของพระสงฆ์ ได้แก่ การสนทนา การปาฐกถาในโอกาสและสถานที่ต่างๆ ทั้งในวัดและนอกวัด การบรรยายธรรมะทางวิทยุ โทรทัศน์และสื่อต่างๆ เช่น หนังสือ วารสาร วีดิทัศน์ อินเทอร์เน็ต โซเชียลมีเดีย ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมที่พระสงฆ์จัดขึ้นในวัด เช่น กิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กิจกรรมประเพณีสำคัญของชุมชน พระสงฆ์ชี้แจงความเป็นมาของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เพื่อการเผยแผ่ธรรมไปสู่ประชาชน เพื่อนำเอาหลักธรรมไปประพฤติปฏิบัติ/ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต เป็นการสื่อสารที่สำคัญทั้งด้านการดำเนินชีวิต สังคม เศรษฐกิจและการศึกษา ทำให้สังคมดำเนินไปตามพุทธวิธีที่ถูกต้องเหมาะสม ดังนั้น การบรรยายที่ดีจะต้องมีความแม่นยำในหลักของพระพุทธศาสนา คือมีภูมิรู้ ภูมิธรรม ภูมิปัญญา สามารถใช้ภาษาและวิธีสอนที่สามารถสื่อถึงกับประชาชนได้ มีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการบรรยาย มีความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมนั้นได้ดี เป็นผู้มีหลักมนุษยสัมพันธ์ดี มีคุณสมบัติเหมาะสมด้านการศึกษา สอดคล้องกับความต้องการของวัดและสังคม

I = Implementation การนำหลักธรรมไปปฏิบัติ คำสอนพระพุทธศาสนามุ่งเน้นเรื่องการพ้นทุกข์ สอนให้รู้จักทุกข์และวิธีการดับทุกข์ ให้พ้นจากอวิชชา (ความไม่รู้ความจริงในธรรมชาติ) อันเป็นเหตุให้เกิดความทุกข์ กล่าวคือ ความโลภ โกรธ หลง เพราะฉะนั้นเหตุเหล่านี้จึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและการคิดวิเคราะห์ตามหลักโยนิโสมนสิการ การคิดแบบละเอียดผ่านกระบวนการทางปัญญา เนื่องจากจะต้องศึกษาข้อเท็จจริงจาก ความทุกข์ โดยได้ให้เห็นเหตุผลว่า สิ่งนี้มี สิ่งนี้จึงมี ซึ่งเป็นไปตามระบบของความจริงที่เกิดขึ้นในสรรพสิ่งจากธรรมชาติตามกฎพระไตรลักษณ์ และตามกฎแห่งกรรม ด้วยการสั่งสมบุญบารมี ตลอดจนปรารถนาในพระนิพพานของผู้มีปัญญา หลักคำสอนในพุทธศาสนามีทั้งหลักปฏิบัติที่เป็นคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรม

T=Training การฝึกอบรม การอบรมเป็นหน้าที่ของพระสงฆ์และนักวิชาการทางพระพุทธศาสนา โดยถ่ายทอดหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าไปสู่ชาวไทย-ต่างชาติ เพื่อปลูกฝัง

อบรมให้พุทธศาสนิกชนเป็นคนดี อบรมสั่งสอนประชาชนให้เกิดศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา และอยู่ในสัมมาปฏิบัติ เป็นพลเมืองดีของสังคม รูปแบบการฝึกอบรม มีการศึกษาระบบการศึกษาขั้นตรี-โท-เอก หลักสูตรพระพุทธศาสนาเฉพาะกิจ รวมถึงการสอนดนตรีไทย ภาษาไทย เป็นการอนุเคราะห์ และส่งเสริมให้เด็กไทยที่เกิดและเจริญเติบโตในต่างแดนให้มีความรู้เข้าใจถิ่นกำเนิดและวัฒนธรรม ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำวัตรประจำวัน ทำวัตรเช้า-เย็น นั่งสมาธิ ร่วมพัฒนาบริเวณวัดให้สะอาด ร่มรื่น เอื้อประโยชน์แก่ชาวพุทธศาสนิกชนผู้สนใจเข้ามาศึกษาและปฏิบัติธรรม และการสาธารณ สงเคราะห์ ช่วยเหลือมอบสิ่งของจำเป็นเพื่อการยังชีพแก่ครอบครัวคนไทย-ชาวต่างชาติผู้ได้รับความ ลำบากเดือดร้อน และให้วัดไทยเป็นที่พักอาศัยชั่วคราว โดยมอบเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ครอบครัวผู้ ประสบอุปบัติภัยต่างๆ

บทสรุป

แนวคิดและหลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ได้แก่ การเข้าถึงประชาชน, การมีส่วนร่วมของ ประชาชน, การพัฒนาความรู้ของประชาชนเพื่อความสุขของประชาชน, การดำเนินชีวิตประจำวัน ตามหลักพระพุทธศาสนาและออกไปเยี่ยมเยียนประชาชน เพื่อฝึกอบรมประชาชนที่เข้ามาฟังธรรม รว ถึงให้ทุนการศึกษาและช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย นอกจากนี้วัดยังเชิญชวนพุทธศาสนิกชนนำ อาหารเครื่องดื่มมาร่วมทำบุญฯ การพัฒนาความรู้ของประชาชน เทศน์บรรยายธรรมแก่ศาสนิกชนทุก วันหยุดฯ แนะนำวิธีใช้ชีวิตประจำวันด้วยหลักไตรสิกขา วิธีพัฒนาตนด้วยภาวนา 4 และแนะนำวิธีปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานในชีวิตประจำวัน แนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ประยุกต์หลักการสื่อสารให้ สามารถรับรู้เข้าใจคำสั่งสอนได้ง่าย ใช้โซเชียลมีเดียในการเผยแผ่เชิงรุก องค์ความรู้ ดีอีไอที (DEIT) ประกอบด้วย D = Desana การเทศน์เชิงรับและเชิงรุก E = Enunciation การบรรยายธรรม I = Implementation การนำหลักธรรมไปปฏิบัติ และ T = Training การฝึกอบรม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนานำไปใช้เป็นรูปแบบการเผยแผ่สำหรับวัดไทย ในรัฐอื่นๆ ของสหรัฐอเมริกาได้ ควรดำเนินการ ดังนี้ ใช้วิธีการเผยแผ่ “กลยุทธ์ กลวิธี” และด้านการ เผยแผ่ธรรมะในทางจริยธรรม เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ส่งเสริม สนับสนุนวัดไทยได้เผยแผ่ พระพุทธศาสนาทั้งในภาคปริยัติปฏิบัติ และเผยแผ่ศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อการปลูกฝังเยาวชนเชื้อ ชาติไทยให้ได้ศึกษาพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมไทย เพื่อซึมซับความดีงามตั้งแต่อายุยังน้อย

3) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ การเผยแผ่ศีลธรรมทางสถานีวิฑูหรืหรือโทรทัศน์ และเผยแผ่ศีลธรรมทางโซเชียลมีเดียยังมีน้อยและไม่เป็นปัจจุบัน ควรส่งเสริมกิจกรรมให้มากขึ้นเป็นประจำและสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาเรื่อง ศึกษาแนวคิดและหลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทยในประเทศ อังกฤษ

2) ควรศึกษาเรื่อง ศึกษาแนวคิด หลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทยในประเทศ เยอรมนี

3) ควรศึกษาเรื่อง ศึกษาแนวคิด หลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์ไทยรัฐนิวเจอร์ซีย์ สหรัฐอเมริกา

เอกสารอ้างอิง

ธรรมไทย. (ม.ป.ป.). การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่สหรัฐอเมริกา.

<http://www.dhammathai.org/thailand/missionary/usa.php>.

พระครูวิเทศกัลยาณธรรม (ฐิตกร กุลยาณธมฺโม). (2564). “การพัฒนาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของ วัดไทยในรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา”. *ดุชนิพนธ์พุทธศาสตร์ดุชนิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระทินวัฒน์ สุขสง. (2563). “แนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโลกตะวันตก”. *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พระมหาบุญหิน ปุณฺณโช (เทาศิริ). (2561). “กลยุทธ์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาตามหลักปฏิสัมพันธ์ 4 สำหรับพระธรรมทูตไทยในทวีปยุโรป”. *ดุชนิพนธ์พุทธศาสตร์ดุชนิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2568, 21 มิถุนายน). รัฐแอริโซนา. <https://th.wikipedia.org/wiki/รัฐแอริโซนา>.

สมัชชาสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา. (2566, 12 พฤศจิกายน). รายชื่อวัดไทยในอริโซนา Arizona สังกัดสมัชชาสงฆ์. <https://www.tewfree.com/thai-temples-arizona/>.

